

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: N. U. (X), nar. X,
státní příslušnost X
bytem v X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2025, č. j. OAM-357/ZA-ZA12-K01-2025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Příběh žalobce dle žalovaného nesvědčí o tom, že by žalobce byl v zemi původu pronásledován nebo mu hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu.

II. Vyjádření účastníků

2. V podané žalobě žalobce nejprve shrnul důvody žádosti o mezinárodní ochranu, a to obavy z pronásledování pro náboženské přesvědčení a pro podporu Ukrajiny, dále uvedl obavy ze služby v armádě (jeho příbuzní jsou vojenští představitelé Kazachstánu, který podporuje Ruskou federaci) a výhrůžky otce. V rámci žalobních bodů namítl, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutečnostem, v důsledku čehož nesprávně aplikoval zákonnou úpravu. Konkrétně namítl, že je pronásledován kvůli ateismu, projevoval svůj postoj k ruské agresi na Ukrajině a vyjadřoval svůj postoj k válečným aktivitám na demonstracích. Ke svému ateismu odkázal na to, že byl pro toto své přesvědčení napaden v místě bydliště (na policii se neobrátil s ohledem na její zkorumpovanost) a žalovaný vůbec neposoudil náboženský podtext napadení. Dále poukázal na výhrůžky ze strany otce v souvislosti s jeho ateistickými a protiválečnými postoji s tím, že s ohledem na postavení svého otce se může jen těžko bránit takovému vyhrožování u státních orgánů. Pokud jde o službu v armádě, odkázal na to, že Kazachstán je spolu s Ruskou federací členem Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti (obdoba NATO), k čemuž se žalovaný vůbec nevyjádřil, ačkoliv vojáci Kazachstánu jsou v jejím rámci vysíláni na „cvičení“ mimo území země, která mohou přerůst v reálný boj. Dále odkázal na přetrvávající šikanu mladých vojáků, která vede až k sebevraždám a kazašská armáda tento problém vůbec neřeší, ale vnímá ho jako vojenskou tradici (ani tomu se žalovaný nevěnoval). Závěrem namítl, že kazašský režim je autoritářský a potlačuje demokratické svobody, což žalovaný nevzal dostatečně v úvahu. Informace, ze kterých vycházel žalovaný, jsou podle něj nedostatečně aktuální a relevantní, zejména ve vztahu ke kazašské armádě. Pokud jde o závěr žalovaného o účelovosti podání žádosti o mezinárodní ochranu, uvedl, že obavy pociťoval již dříve, nicméně měl jiné pobytové oprávnění a necítil potřebu žádat o mezinárodní ochranu, neboť mu nehrozilo nebezpečí navrácení do země původu.
3. Žalovaný ve svém podrobném vyjádření uvedl, že se žalobními námitkami nesouhlasí, odkázal na obsah správního spisu i napadené rozhodnutí. Tvrzené problémy s rodinou podle něj nemohou být důvodem k udělení azylu, komunikaci s otcem nepovažoval za výhrůžku, neboť žalobce má zákonnou povinnost nastoupit povinnou vojenskou službu, snahu o „převýchovu“ ze strany příbuzných pro náboženské přesvědčení nebo politické názory žalovaný nedovodil. Samotná povinná vojenská služba není azylovým důvodem. Incidenty v kazašské armádě podle něj nelze považovat za cílené a systematické porušování lidských práv. S ohledem na procentní zastoupení ateistů v kazašské společnosti vyloučil žalovaný cílenou diskriminaci ateistů v armádě. Tvrzené napadení žalobce neoznámil policii, ačkoliv ze zpráv o zemi původu vyplývá, že běžná kriminalita je vyšetřována, nadto žalobce se do vlasti opakovaně vracel, což nesvědčí jeho obavám z pronásledování v souvislosti s ateismem. Samotný nikoliv vysoký stupeň demokracie v Kazachstánu nepostačuje k udělení mezinárodní ochrany. Znovu zopakoval, že žalovaný využil žádosti o mezinárodní ochranu k legalizaci pobytu v ČR. Závěrem uvedl, že jím shromážděné informace a zjištěný skutkový stav poskytovali dostatečnou oporu pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.

5. Žaloba není důvodná.
6. Žalobce v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že je kazašské národnosti, občan Republiky Kazachstán, narozen v Uzbekistánu, ateista, protiválečně zaměřený, bez politické příslušnosti, ale politicky aktivní (účast na demonstracích v K. a v B.), svobodný, bezdětný. V Kazachstánu naposledy bydlel s matkou a mladší sestrou. Do ČR poprvé přicestoval v roce 2021, následně opakovaně navštívil Kazachstán a od srpna 2024 je pouze na území ČR, krátkodobě navštívil Maďarsko, Slovensko a Rakouskou. Důvodem žádosti jsou hrozby vysoce politicky postavených příbuzných v Kazachstánu.
7. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že od malička vyrůstal v Kazachstánu, je v kontaktu s matkou prostřednictvím Telegramu/WhatsApp. Při vyřizování cestovních dokladů, ani v průběhu návštěv Kazachstánu neměl žádné problémy. Matka a sestřenice ho finančně podporují při pobytu v ČR. V ČR chtěl původně zůstat na studijní vízum. V roce 2022 dostal papír, že má jít do armády, službu ale odmítá, neboť nesouhlasí se státní politikou podpory Ruska, otec mu v roce 2024 vyhrožoval, že buď půjde do armády nebo do vězení (protože odpírání služby je trestný čin), otec mu říkal, že ho v armádě převychovají a naučí žít. Otec je profesor ruské armády a strýc je generálmajor kazašské armády, který rekrutuje vojáky pro službu v Rusku, a s tím on nesouhlasí. O kontaktu armády v roce 2022 byl informován matkou, samotný papír z armády už nenašel. Konkrétní hrozby dostal od otce v roce 2024, papír z armády není hrozba ale součást problému, ignoroval ho, nechce sloužit v armádě, za problém to považuje až nyní, dříve to ignoroval. Má jít sloužit do pravidelné kazašské armády, na území Kazachstánu. Otec mu vyhrožoval konkrétně jednou, o službě hovořili častěji. Neví, jestli mu bylo doručeno oficiální předvolání ke službě v armádě., byl uznán dříve bojeschopným. Nástup do služby je v 18 letech, v té době odletěl do ČR. Oficiálně se ho nikdo při návštěvách Kazachstánu do armády nesnažil dostat, pouze strýc to říkal matce. Má obavy, že když půjde o armádu nebo do vězení, bude mít problémy, protože není muslim. Chce začít nový život v ČR. Má kamaráda ateistu v armádě a ten je bit. I on byl zbit na ulici, protože není muslim, ošetřit se nenechal, na policii nebyl (policie je zkorumpovaná), vyřešil to tak, že odletěl do ČR. Byl šikanovaný již ve škole, že není muslim a že je tlustý. Negoval problémy se státními nebo bezpečnostními orgány, nebo jiné problémy kvůli rase, národnosti, příslušnosti k sociální skupině nebo politickému přesvědčení. O mezinárodní ochranu požádal v souvislosti s výhrůzkami otce a s koncem platnosti studijního víza, chce tu studovat a dokončit studium na Mendelově univerzitě.
8. K pohovoru doložil vyjádření o svých příbuzných (otci a strýci), ve kterém uvedl, že je v Kazachstánu stíhaný za odmítnutí vojenské služby v roce 2022 z politických důvodů s tím, že vliv otce se strýcem zajišťuje jeho potrestání. Doložil fotografie konverzací s otcem, důkazy o postavení otce a strýce a odkazy na články o situaci v kazašské armádě.
9. Krajský soud předeseílá, že žadatele o mezinárodní ochranu stíhá břemeno tvrzení. Je především na něm, aby v rámci pohovoru věrohodně tvrdil a v rámci svých možností prokázal skutečnosti, které mohou mít relevanci z hlediska některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný mu k tomu zejména musí vytvořit prostor vhodně kladenými otázkami během pohovoru. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu uvádí relevantní skutečnosti, je pak na žalovaném, aby si shromáždil dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žadatele a jeho tvrzení s těmito informacemi konfrontoval při posuzování, zda dotyčnému v zemi původu hrozí pronásledování nebo vážná újma.

10. Úkolem žalovaného bylo především opatřit takové informace o zemi původu, z nichž bude možné posoudit, zda žalobci hrozí v současné době v zemi původu pronásledování nebo vážná újma.
11. Žalovaný krom azylového příběhu žalobce vycházel z informací o zemi původu, a to konkrétně z informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, stav: březen 2025, ze dne 14. 3. 2025; informace OAMP – Etnická menšina Rusů v Kazachstánu, ze dne 5. 12. 2024; informace OAMP – Povinná vojenská služba, ze dne 4. 10. 2024; informace OAMP – Policie, ze dne 25. 2. 2025; výroční zpráva MZV USA o svobodě vyznání v Kazachstánu za rok 2022, ze dne 15. 5. 2023; zpráva Institute for War & Peace Reporting (IWPR) ze dne 27. 4. 2012; informace MZV ČR, č. j. 108700-6-2025-MZV/LPTP ze dne 10. 4. 2025. Žalobce brojil proti shromážděným informacím, neboť má za to, že žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních informací o situaci v kazašské armádě a o situaci ateistů. Pokud jde o situaci v kazašské armádě, resp. o situaci branců a o povinné vojenské službě, jedná se o informaci z října 2024, což s ohledem na datum vydání žalobou napadeného rozhodnutí považuje soud za aktuální podklad; žalobce neuvedl, co konkrétně je v dané zprávě obsahově nedostatečné, a soud v ní obsažené informace neshledal nedostatečné. Bezpečnostní situace v Kazachstánu a otázky etnické menšiny Rusů (obsahující údaje o vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) jsou hodnoceny ve zprávách března 2025 a prosince 2024, tj. tyto zprávy jsou opětovně aktuální. Pokud jde o pronásledování ateistů, jak soud uvádí i níže, zprávy jsou staršího data, nicméně lze z nich vysledovat trend k postupnému nárůstu ateismu v Kazachstánu. Podstatné jsou tyto informace ve spojení se zprávou o policii ze roku 2025, ze které vyplývá poskytování ochrany obětem běžné kriminality, když zároveň ze zpráv o vyznání vyplývá garance náboženské svobody zákonem.
12. Pokud jde o žalobcem tvrzené články, žalovaný uvedl, že žalobcem doložené odkazy nebyly aktivní, tudíž z nich nemohl získat žádné informace. K tomu se žalobce nijak nevyjádřil.
13. Ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu je podstatné, zda žalobce ve vlasti nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.
14. Ve shodě se žalovaným v rámci otázky uplatňování politických práv lze posuzovat aktivity žalobce směřující k podpoře Ukrajiny. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný si opatřil informaci – Etnická menšina Rusů v Kazachstánu, ze které vyplývá, že po ruské invazi na Ukrajinu došlo k rostoucí podpoře Ukrajiny v jinak neutrálně laděné kazašské společnosti, dále z této zprávy vyplývá, že se kazašské úřady snaží udržovat neutrální přístup a trestaly projevy podpory ruské invaze, případně náznaky o podobný scénář v Kazachstánu. Z uvedeného je zřejmé, že podpora Ukrajiny nemůže představovat v případě žalobce azylově relevantní důvod, neboť nepředstavuje jakýkoliv důvod pro pronásledování žalobce v zemi původu.
15. V případě žalobce je proto otázkou, za splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, dle kterého se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
16. V intencích citovaného ustanovení se soud zabýval dvěma otázkami. Jednak otázkou odepření vojenské služby a dále otázkou ateismu žalobce.

17. Nejvyšší správní soud ve své ustálené rozhodovací praxi dlouhodobě vychází z premisy, že branná povinnost je zcela legitimním požadavkem státu kladeným na jeho občany. Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a rovněž není důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, nebo usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, či ze dne 25. 5. 2015, č. j. 10 Azs 79/2017 - 32). Obavy z pronásledování mohou pramenit z reálně projeveného politického nebo náboženského přesvědčení.
18. V rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, Nejvyšší správní soud uvedl, že trestní sankci za nenastoupení vojenské služby lze považovat za relevantní azylový důvod „*jen tehdy, pokud je trestní sankce důsledkem toho, že se bránc odmítne zúčastnit bojových operací odporujících mezinárodnímu právu, nebo že mu hrozí trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv*“, přičemž za bojové operace odporující mezinárodnímu právu se považují operace, ve kterých dochází k páchání zločinů proti míru, válečných zločinů, zločinů proti lidskosti, vážných nepolitických zločinů a činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN. Z podkladů shromážděných žalovaným neplyne, že by situace v Kazachstánu těmito charakteristikám odpovídala. Podle rozsudku Soudního dvora ze dne 26. 2. 2015, sp. zn. C-472/13, je trestní sankce za nenastoupení vojenské služby azylově relevantním důvodem tehdy, pokud by bylo pravděpodobné, že výkonem vojenské služby dojde ke spáchání vojenských zločinů dle čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice. Tento závěr tedy ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu k branné povinnosti nijak nezpochybňuje.
19. K otázce *trestu, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv*, viz níže.
20. Odmítání výkonu povinné vojenské služby může mít v určitých případech relevanci pro udělení azylu nad rámec uvedeného. Podle čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice lze za pronásledování považovat jednání spočívající v trestním stíhání nebo trestu za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice. Mezi ně patří páchání válečných zločinů, zločinů proti lidskosti nebo činů, které odporují zásadám a cílům OSN, jež uvádí preambule a články 1 a 2 Charty OSN [viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie („Soudní dvůr“) ze dne 26. 2. 2015, ve věci C-472/13, *Shepherd*]. Kromě toho lze podle čl. 9 odst. 2 písm. b) a c) kvalifikační směrnice za pronásledování obecně považovat také právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem, a také nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání. Žalobce nicméně netvrdil, že by jeho neochota působit v armádě souvisela s obavou z páchání zločinů proti lidskosti nebo válečných zločinů.
21. S ohledem na uvedené posoudil soud otázku výkonu vojenské služby v Kazachstánu. Kazachstán není účasten žádného vojenského konfliktu. Pokud jde o samotný výkon služby, opatřil si k tomu žalovaný příslušnou informaci o zemi původu, ze které vyplývá, že k vojenské službě není v Kazachstánu alternativa, přičemž odmítnutí služby se trestá buď peněžitým trestem nebo trestem odnětí svobody na jeden rok. Ze zprávy vyplývá, že v armádě existuje šikana a dochází k nárůstu sebevražd (zejména s ohledem na šikanu a

psychický nátlak), nicméně dochází ke stíhání těchto jednání. Z uvedené zprávy vyplývá, že situace v kazašských ozbrojených silách není ve vztahu k brancům zcela ideální, nicméně soud z ní neshledal, že by v armádě docházelo k takovým situacím, které by dosahovaly intenzity pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Specificky soud hodnotí v tomto směru i to, že je nově umožňována zrychlená vojenská služba pro osoby s vyšším vzděláním, přičemž žalobci nic nebrání studovat a splnit podmínky pro tuto formu služby. Z dané informace též vyplývá, že ze studijních důvodů může být vojenská služba odložena po dobu studia. Žalobce jistě může navázat na své studium i v Kazachstánu, dosáhnout odkladu vojenské služby a následně vykonat zrychlenou vojenskou službu.

22. Soud má proto za to, že samotný požadavek na výkon vojenské služby není důvodem pro udělení azylu, a to ani při zohlednění postavení příbuzných žalobce v kazašské, resp. ruské armádě. Výkon vojenské služby je státoobčanskou povinností žalobce a na tom nemohou nic změnit ani zprávy od otce žalobce, nadto jejich pozadí je pro soud poměrně mlhavé a omezená konverzace, kterou předložil žalobce ve správním řízení nezavdává soudu důvod domnívat se, že by se mělo jednat v případě žalobce o azylově relevantní výhrůžky.
23. Podle soudu nepředstavuje azylově relevantní důvod ani žalobcem tvrzený ateismus, a to ani v souvislosti s výkonem vojenské služby ani se samotným návratem do země původu, která je většinově islámská. Žalovaný sice v otázce náboženství vycházel z listinných důkazů, které jsou staršího data (2019 a 2023), nicméně je z nich patrná tendence nárůstu ateismu v Kazachstánu. Nevěřících bylo v roce 2019 necelých 20%, přičemž tento počet měl rostoucí tendenci. Mezi ateisty patří i politici nebo i generál armády. Kazachstán je definován jako sekulární stát se zákonnou regulací církví. Kazašské právo obsahuje i zákaz nucených náboženských konverzí nebo nucené účasti na náboženských aktivitách a zákaz vydírání násilí nebo vyhrožování násilím nebo materiální újmou s cílem přinutit k účasti na náboženských aktivitách.
24. Z uvedeného vyplývá, že ateismus je v Kazachstánu poměrně běžný, vč. armády, ateisté jsou zahrnuti v ochraně jiných věřících. Problematická tak může být pouze reálná ochrana ze strany policie, nicméně ze zprávy o policii, která je součástí správního spisu, vyplývá, že v rámci běžné kriminality je obětím trestné činnosti poskytována ochrana.
25. Soud neshledal, že by byl naplněn azylový důvod pronásledování žalobce z důvodu ateismu ať už v civilním životě, tak v případě služby v armádě.
26. Pokud jde o posouzení doplňkové ochrany, platí že podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
27. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

28. Ve vztahu k žalobci připadá do úvahy toliko nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. K tomu soud odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 218/2018-38, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „*v případě doplňkové ochrany musí být tvrzená skutečnost o hrozbě nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, jíž se v kasační stížnosti dovolává i stěžovatel, ze strany žadatele prokázána v intencích „reálného nebezpečí“ mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, čj. 2 Azs 71/2006-82, nebo ze dne 25. 7. 2005, čj. 5 Azs 116/2005-58).*“

[8] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že v daném případě je řešení nastolené otázky irrelevantní, neboť stěžovateli dosud reálně nebezpečí věznění na Ukrajině nehrozí a jedná se jen o jeho hypotetické úvahy, které nutně předpokládají existenci několika dalších skutečností, které v daném případě dosud nenastaly a nastat ani nemusí. Stěžovateli by musel být nejdříve doručen povolávací rozkaz. Ani v případě nuceného návratu a předání ukrajinským státním orgánům nemusí s jistotou dojít k předání povolávacího rozkazu. Dále by stěžovatel musel výkon služby odmítnout a nevyužít ani možností alternativní služby (k tomu srov. např. usnesení zdejšího soudu ze dne 11. 8. 2016, čj. 2 Azs 135/2016-34), a zároveň by mu musel být skutečně uložen trest odnětí svobody, který by mu v takovém případě hrozil.“

29. Stejně jako v citovaném případě ani v nyní projednávané věci žalobce neprokázal (a ani netvrdil) ani doručení povolávacího rozkazu, natož aby žalobce prokázal odmítnutí služby v kazašské armádě a tím méně uložení trestu odnětí svobody.
30. Soud proto neshledal důvody ani pro udělení doplňkové ochrany.
31. Ve vztahu k humanitárnímu azylu ve správním řízení žádné relevantní tvrzení nevznsl.

Účelovost podání žádosti o azyl

32. Pro posouzení účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu je podstatné rozlišovat otázku doby, kdy byla podána žádost o mezinárodní ochranu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 2 Azs 423/2004 a 2 Azs 137/2005, které dopadají na žádosti o mezinárodní ochranu podané až po několikaletém nelegálním pobytu poté, co skončila platnost povolení k dlouhodobému pobytu), a otázku vlastního hodnocení účelovosti žaloby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 8 Azs 2/2019).
33. Při posouzení otázky účelovosti žaloby ze správního spisu plyne, že mezi žalobcem a žalovaným není nijak sporné, že žalobce podal svoji žádost až po cca 4 letech po příchodu do ČR. Zároveň žalovaný ale nečinil sporným, že žalobce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu pobýval na území ČR na základě studijního víza.
34. Jinými slovy, pokud chtěl žalobce nadále setrvat na území ČR poté, co mu skončila platnost předcházejícího studijního víza a měl za to, že splňuje podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany, je logické, že žalobce tuto možnost, kterou mu české právo nabízí, využil. V tomto směru je ale „účelová“ jakákoliv žádost o mezinárodní ochranu, neboť pobyt na území ČR je jistě účelem podané žádosti. Zcela jinou otázkou je, pokud je žádost o mezinárodní ochranu účelově využívána k legalizaci dlouhodobého nelegálního pobytu na území ČR, *nota bene* v situaci, kdy je předem zřejmé, že nejsou v případě žadatele dány azylově relevantní důvody. Tudíž, pokud chce žalovaný vycházet z účelovosti podání žádosti o mezinárodní ochranu, musí na prvním místě věcně posoudit dobu, po kterou žalobce

pobýval na území ČR nelegálně, ve spojení s otázkou, zda žádost o mezinárodní ochranu časově navazovala na jinou formu pobytového oprávnění žadatele.

35. Soud se neztotožňuje se závěrem, že by s ohledem na obsah správního spisu bylo možné dospět ke kategorickému závěru, že se v případě žádosti žalobce o mezinárodní ochranu jedná o účelovou žádost. Tento závěr ale nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť nepředstavoval nosný důvod zamítnutí žádosti žalobce.

IV. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
37. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 28. listopadu 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce